

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

PRESENT: County Councillor Laura Wright (Chairman)
County Councillor Ann Webb (Vice Chairman)

County Councillors: Tony Kear, Catrin Maby, Jan Butler, Ian Chandler, Sara Burch, Alistair Neill, Su McConnel, Mary Ann Brocklesby, Fay Bromfield, Jane Lucas, Emma Bryn, Peter Strong, Paul Griffiths, Jackie Strong, Rachel Garrick, Maria Stevens, Steven Garratt, Angela Sandles, Ben Callard, John Crook, Tomos Davies, Dale Rooke, Catherine Fookes, Sue Riley, Jayne McKenna, Jill Bond, Louise Brown, Lisa Dymock, Tony Easson, Christopher Edwards, Martyn Groucutt, Simon Howarth, Richard John, David Jones, Penny Jones, Malcolm Lane, Phil Murphy, Paul Pavia, Maureen Powell, Frances Taylor, Tudor Thomas, Armand Watts and Rachel Buckler

OFFICERS IN ATTENDANCE:

Matt Phillips	Pennaeth Cyfraith/Swyddog Monitro
Paul Matthews	Prif Weithredwr
Peter Davies	Prif Swyddog, Adnoddau
Jane Rodgers	Pennaeth Gwasanaethau Plant
Will Mclean	Prif Swyddog Plant a Phobl Ifanc
Nicola Perry	Uwch Swyddog Democratiaeth
Frances O'Brien	Prif Swyddog, Cymunedau a Lle
Matthew Gatehouse	Pennaeth Polisi a Llywodraethiant

APOLOGIES:

County Councillors Meirion Howells

1. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 1af Rhagfyr 2022

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 1^{af} Rhagfyr 2022 fel cofnod cywir gyda'r ychwanegiad canlynol at eitem 7 yr agenda:

Roedd aelodau'r ward ar gyfer St Kingsmark, Mount Pleasant a'r Drenewydd Gelli-farch yn teimlo na allent gefnogi'r cynllun oherwydd y diffyg cynnydd mewn perthynas â sawl maes seilwaith, gan effeithio ar dagfeydd traffig, darpariaeth addysg, a darpariaeth gofal iechyd; cyn ystyried unrhyw adeiladu tai sylweddol pellach yng Nghas-gwent a'r ardal gyfagos. Roeddent yn teimlo bod Cas-gwent a'r ardal gyfagos wedi bod angen buddsoddiad hanfodol ers amser maith mewn sawl maes seilwaith ac eisoes wedi cyfrannu nifer sylweddol o gartrefi newydd i'r sir yn ystod cyfnod y cynllun gwreiddiol, ac nid yw eu heffaith wedi'i themlo eto ond ni all ond cynyddu tagfeydd, llygredd a galw ar wasanaethau sydd eisoes dan bwysau.

2. Datganiadau o Fuddiant

Datganodd y Cynghorydd Sirol Paul Pavia fuddiant nad oedd yn rhagfarnus mewn perthynas ag eitem 6a ar yr agenda, fel ymgynghorydd materion cyhoeddus hunangyflogedig sydd wedi gweithio gydag Practice Solutions, sy'n ymgymryd â'r gwaith a gomisiynwyd ar gyfer Fy Niwrnod, Fy Mywyd.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

3. Cwestiynau Cyhoeddus

Roedd aelodau'r cyhoedd yn bresennol i gyflwyno cwestiynau mewn perthynas ag eitem 6.1: Galw i mewn o ran Canolfan Dydd Tudor Street

4. Cyhoeddiad y Cadeirydd

Talodd yr aelodau deyrnged i'r cyn-Gynghorydd Sirol, y Cynghorydd Tref David Evans, a oedd wedi marw'n ddiweddar.

Cynigiodd Arweinydd y Cyngor ddiolch a pharch at ymdrechion cydweithwyr drwy'r cyfnod problemau llifogydd diweddar.

Dywedodd y Dirprwy Arweinydd, yn anffodus nad oedd cyhoeddiad Llywodraeth y DU ar ddyrannu cyllid Ffyniant Bro yn cynnwys unrhyw un o'r tri chais a gyflwynwyd gan Gyngor Sir Fynwy. Cyhoeddodd Llywodraeth y DU y bydd rownd arall o geisiadau ond hyd yma does dim amserlen. Mae'r Dirprwy Arweinydd yn awgrymu y dylid gwneud un cais yn y rownd nesaf o geisiadau, a cheisir llwybrau cyllido amgen yn y cyfamser.

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet Addysg ddatganiad ynghylch streiciau a gyhoeddwyd gan aelodau o'r Undeb Addysg Cenedlaethol yng Nghymru, a'r dyddiadau yw 1^{af} a'r 14^{eg} Chwefror 2023 a'r 15^{fed} a'r 16^{eg} Mawrth 2023 gan ychwanegu bod y weinyddiaeth yn ymwybodol o'r anawsterau y byddai hyn yn eu hachosi i deuluoedd ar draws Sir Fynwy, a'r tarfu ar ddysgwyr.

Drwy'r gyllideb bresennol roedd Cyngor Sir Fynwy yn rhoi cyllid sy'n cyfateb i 3% o gostau athrawon i fodloni'r dyfarniad cyflog athrawon disgwylidig. Penderfynodd Corff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru ddyfarniad cyflog o 5% a gytunwyd gan y Gweinidog ym mis Tachwedd 2022. Cafodd y 2% oedd yn weddill ei fodloni gan ysgolion, o'u cronfeydd wrth gefn.

Mae'r gyllideb ddrafft newydd yn cynnig talu gweddill cost y dyfarniad o 5% o fis Ebrill i fis Awst 2024, a rhagdybiaeth fodeledig o 3.5% ar gyfer 2023-24.

Ychwanegodd nad oedd yn ofynnol i athrawon ddatgelu eu haelodaeth undeb llafur, nac a fyddent yn cymryd rhan mewn gweithredu diwydiannol sydd ar ddod ai peidio. Mae Cyngor Sir Fynwy yn aros am ganllawiau Llywodraeth Cymru ar y gweithredu diwydiannol arfaethedig a bydd yn symud ymlaen yn unol â'r canllawiau. Y gobaith oedd y gellid datrys yr anghydfod cyn gynted â phosib fel bod unrhyw darfu pellach ar addysg yn cael ei leihau.

5. Adroddiadau'r Cyngor:

6. ADRODDIAD Y PWYLLGOR CRAFFU POBL: GALW I MEWN O RAN CANOLFAN DDYDD TUDOR STREET

Cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Craffu Pobl yr adroddiad er mwyn cyfeirio Penderfyniad Aelod Cabinet Unigol a wnaed ar 30ain Tachwedd 2022 ar Ganolfan Ddydd Tudor Street i'r Cyngor llawn, fel canlyniad ffurfiol galw i mewn i'r penderfyniad a'r craffu dilynol a wnaed gan y Pwyllgor Craffu Pobl yn y Cyfarfod Arbennig a gynhaliwyd ar 3 Ionawr 2023. Roedd yr adroddiad yn ceisio rhoi trosolwg i'r Cyngor o gyfraniadau'r cyhoedd i'r broses graffu drwy'r Fforwm Agored Cyhoeddus, cyn cyflwyno'r galw i mewn a'r drafodaeth ddilynol gan y pwyllgor a gynhaliwyd ar 3 Ionawr 2023.

Darllenodd y Cadeirydd gwestiynau a gyflwynwyd gan aelodau'r cyhoedd:

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

A all y Cyngor roi sicrwydd y bydd adeilad Tudor Street dan sylw yn cael ei ailagor i ddarparu gwasanaeth i oedolion sydd ag anableddau dysgu oni bai a hyd nes y gwneir darpariaeth arall sy'n dderbyniol gan ddefnyddwyr gwasanaeth?

Mae Fy Niwrnod, Fy Mywyd wedi bod ar agor ers degawdau, rydych chi'n siomi pobl Y Fenni. Ni fydd gan Y Fenni ei chreadigaethau gwreiddiol, fel y gwnaethant. Ble mae'r tîrnod nesaf o le cyfeillgar i bobl anabl, gan nad wyf yn gweld un yn Y Fenni?

Mae cyfaddefiad y Cyngorwyr Tudor Thomas a Sarah Burch yn y Pwyllgor Craffu ar 3 Ionawr bod y cyfleusterau toiled, ar gyfer pobl sydd ag anableddau difrifol yn y Fenni, yn gwbl annigonol yn un rheswm yn unig pam na fydd gwasanaeth "yn y gymuned" yn gweithio i bawb. O gofio bod pobl ag ystod eang o anghenion gofal cymhleth a'u teuluoedd wedi bod heb wasanaeth gwerthfawr iawn am fwy na 2 flynedd, oni ddylai Canolfan Tudor Street gael ei hailagor yn ddi-oed am o leiaf dri diwrnod yr wythnos tra bod yr adolygiad a'r trafodaethau ehangach yn parhau?

A allwch amlinellu'r ffyrdd penodol y mae pobl sydd ag anableddau dysgu wedi cael gwybod amdanynt ac ymgysylltu â nhw'n uniongyrchol hyd at y pwynt hwn, os gwelwch yn dda? A allwch amlinellu'r ffyrdd y byddwch yn gwneud hyn yn y dyfodol?

Pam wnaethon nhw ddewis cael gwared ar adeilad cyn gofyn i bobl, mewn adolygiadau, os oedden nhw am ei ddefnyddio o hyd? Cytunodd y pwyllgor craffu y dylai hyn fod wedi mynd i'r pwyllgor llawn, nid penderfyniad un dyn, ac mae ein deiseb i achub y ganolfan wedi cyrraedd dros 900 o lofnodion. Nid yw hynny'n dangos beth mae'r lle hwn yn ei olygu i'r gymuned ac o'r ystadegau hyn mae'n amlwg bod angen i Ganolfan Tudor Street aros. Mae pobl eisiau'r hyb hwn. Pan ddywedodd Tudor Thomas fod nifer y bobl sy'n defnyddio Tudor Street wedi gostwng, rwy'n credu bod hyn yn anghywir. Yn 2014 roeddwn yn dal i weithio yno, a gweithiais gyda llawer o ddefnyddwyr gwasanaeth bryd hynny. Hefyd, roedd oedolion sydd ag anableddau cymhleth wedi cael eu symud o Goed Glas i ddefnyddio Tudor Street a nawr does ganddyn nhw ddim byd. Nid yw hyn yn dderbyniol. Mae'r bobl hyn angen rhywle diogel a chynnes i dreulio eu diwrnod yn ein cymuned.

Pam nad oedd pobl agored i niwed yn cael cefnogaeth yn ystod y pandemig ac ers dod allan o'r cyfnod clo, heb gael dychwelyd i Tudor Street? Dylai oedolion sydd ag anawsterau dysgu a phroblemau iechyd meddwl gael eu cefnogi. Yr Hyb hwnnw yw'r lle perffaith i ddatblygu gweithgareddau a rhyngweithio cymdeithasol â phobl mewn amgylchedd diogel. Mae ganddo fynediad i'r anabl, a chyfleusterau toiled i bobl anabl. Dylai pobl agored i niwed gael dewis i dreulio eu diwrnod i mewn ac allan o'r gymuned. Mae angen rhywle y gall pobl agored i niwed fynd pan mae'n bwrw glaw i dreulio amser gyda'u ffrindiau.

Pa gyfleusterau eraill yn ardal Y Fenni sydd â phopeth sydd ei angen er mwyn i bobl anabl eu defnyddio.

Er mwyn galluogi pobl sydd ag anableddau difrifol i fod allan yn y gymuned yn hytrach nag ar safle Tudor Street, bydd angen i leoliadau cymunedol gynnig cyfleusterau toiled arbenigol. Byddai'r rhain yn cynnwys nid yn unig toiledau hygyrch, ond hefyd meinciau newid maint oedolion, teclynnau codi, llenni, a lle i ofalwyr. A yw'r Cyngor yn hyderus y bydd digon o gyfleusterau toiled o'r math hwn yn cael eu hadeiladu o amgylch y gymuned? Fel arall, er gwaethaf y bwriadau gorau, efallai na fydd defnyddwyr gwasanaeth a allai fynd i safle Tudor Street yn gallu gadael eu cartref o'r blaen.

Roedd y Cyngorydd Sirol Tudor Thomas, yr Aelod Cabinet dros Ofal Cymdeithasol, Diogelu a Gwasanaethau Iechyd Hygyrch yn ddiolchgar i'r rhai a oedd yn bresennol ac roedd yn falch o glywed eu barn. Aeth ymlaen i egluro bod cau'r ganolfan yn rhan o adolygiad ehangach o gyfleusterau. Dechreuodd yr adolygiad ym mis Hydref 2022 ac roedd i fod i gau ym mis Mawrth 2023, ac ar yr adeg honno byddai adroddiad yn cael ei gymryd i'r Pwyllgor Craffu i'w ystyried, ac ar ôl hynny byddai'n cael ei wneud fel penderfyniad llawn gan y Cabinet.

Tynnwyd sylw at y pwyntiau canlynol mewn ymateb i'r cwestiynau a godwyd:

- Bydd yr adolygiad Fy Niwrnod, Fy Mywyd presennol yn gwneud argymhellion ar gyfer dyfodol y gwasanaeth gan gynnwys yr adeiladau. Doedd hi ddim yn bosib ymrwymo i'r ailagor tan i'r adolygiad gael ei gyhoeddi.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

- Daeth Fy Niwrnod, Fy Mywyd i fodolaeth yn 2014 ac ethos Fy Niwrnod, Fy Mywyd yw bod yn rhan lawn o gymunedau, ac nid yn unig am adeiladau hygyrch.
- Roedd y ganolfan wedi'i chyfyngu i 3 diwrnod yr wythnos, ers mis Mawrth 2020, ac mae cefnogaeth yn y gymuned wedi'i ddarparu trwy nifer o wahanol weithgareddau.
- Derbyniwyd nad oedd cyfleusterau newid eraill ar wahân i'r Ganolfan Hamdden ac y dylid edrych ar hynny.
- Byddai'r adolygiad yn cynnwys nifer o adeiladau.
- Mae gan Ganolfan Tudor Street teclyn codi trac y gellid ei drosglwyddo i leoliad arall.

Gwahoddwyd aelodau'r cyhoedd i ofyn cwestiynau atodol a oedd yn amlygu pryderon parhaus defnyddwyr y gwasanaeth, a'u teuluoedd.

Sicrhawyd pobl nad oes unrhyw ddatblygiad na chynllunio ar waith, ac ni fyddai unrhyw beth yn cael ei ystyried nes bod yr adolygiad wedi ei gyhoeddi a'i ystyried yn y Cabinet a'r Craffu.

Clywsom nad yw'r adeilad mewn cyflwr digon da i'w ailagor ac y byddai'n rhaid ei ailgomisiynu.

Mewn ymateb i sylw ynghylch diffyg dogfennau hawdd eu darllen, cadarnhawyd y byddai canlyniad yr adolygiad yn cael ei gyhoeddi mewn fersiwn hawdd ei ddeall a gellid cael sgwrs gydag Practice Solutions ynghylch deunydd arall hawdd ei ddeall.

Atgoffodd y Cadeirydd y siambr y byddai'r mater yn dod yn ôl ar gyfer craffu yn y dyfodol a gwahoddodd yr Aelodau i wneud sylwadau.

- Roedd siom ynglŷn â'r broses benderfynu, ac ni ystyriwyd ei fod yn benderfyniad priodol ar gyfer un Aelod Cabinet.
- Mae Fy Niwrnod, Fy Mywyd yn ymwneud â grymuso pobl, ac mae'r broses hon wedi cael yr effaith gyferbyn.
- Roedd y penderfyniad yn annemocrataidd ac anfoesol a gallai fod yn agored i her gyfreithiol.
- Ceisiwyd eglurhad ynghylch y geiriad yn yr adolygiad ynghylch defnyddwyr gwasanaeth.
- Roedd siom bod y cyfleuster wedi'i glustnodi ar gyfer cau.
- Mae angen i aelodau weld adolygiad llawn a manwl.
- Roedd yn bwysig ystyried trafndiaeth gyhoeddus hygyrch wrth wneud y penderfyniad.
- Roedd teuluoedd defnyddwyr gwasanaeth wedi mynegi eu siom i'r Aelodau a fynegwyd yn y Siambr.
- Ai ymarfer papur yn unig oedd yr adolygiad o ystyried bod y penderfyniad wedi'i wneud cyn i'r adolygiad gael ei gwblhau?
- Pam nad oedd penderfyniad cyflymach wedi bod i pam nad oedd y ganolfan wedi ailagor nac wedi ailagor?
- Roedd angen darparu lleoliad canolog, diogel a llawn hygyrch ac offer o hyd i gefnogi pobl sydd ag anghenion cymhleth yng Ngogledd Sir Fynwy ac yn unol â'r cais gan ddefnyddwyr, dylid ailagor Tudor Street a bod yn weithredol wrth i'r broses briodol gael ei chynnal.
- Diffyg craffu cyn penderfynu.
- Aseiad integredig gwan (Cydraddoldeb a Chenedlaethau'r Dyfodol) a fethodd â thynnu sylw at yr holl effeithiau negyddol anghymesur posibl ar bobl sydd ag anableddau corfforol a dysgu cymhleth a defnyddwyr â phroblemau iechyd meddwl. Mae anabledd yn nodwedd warchoddedig o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.
- Ni fu unrhyw ymgysylltiad ffurfiol a chynhwysfawr ac ymgynghori ar fater penodol Canolbwynt Tudor Street.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

- Dylai defnyddwyr gwasanaeth gymryd rhan lawn yn y gwaith o ddatblygu a siapio'r gwasanaeth yn y dyfodol.

Diolchodd y Cynghorydd Sirol Mary Ann Brocklesby, Arweinydd y Cyngor, i'r cyhoedd oedd yn bresennol am eu cyfraniadau. Ymddiheurodd a chyfaddef eu bod wedi cael y broses yn anghywir. Ychwanegodd bod y broses galw i mewn wedi dangos sut y dylai democratiaeth weithio a sut y dylai pob sylw fod yn rhan o'r adolygiad. Dywedodd y Cynghorydd Sirol Brocklesby na fyddai unrhyw gamau yn cael eu cymryd, ac ni fyddai unrhyw gynigion yn cael eu hystyried nes bod yr adolygiad wedi'i gwblhau, ei gyhoeddi a'i drafod, a bod anghenion nawr ac yn y dyfodol yn cael sylw.

Ymunodd y Cynghorydd Sirol Tudor Thomas â'r Arweinydd i ymddiheuro a difaru gwneud y penderfyniad cyn yr adolygiad.

Ar ôl cael ei roi i bleidlais penderfynodd y Cyngor dderbyn yr argymhelliad:

Mae'r Cyngor hwnnw'n ystyried y drafodaeth a gynhaliwyd yn y Pwyllgor Craffu Pobl ac yn cyfeirio'r penderfyniad i'r Cabinet i'w ailystyried.

7. CYNLLUN CYMUNEDOL A CHORFFORAETHOL

Cyflwynodd yr Arweinydd, y Cynghorydd Sirol Mary Ann Brocklesby yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol newydd sy'n gosod cyfeiriad Cyngor a Sir Fynwy, gan fynegi diben a blaenoriaethau'r awdurdod ochr yn ochr â'r camau y byddwn yn eu cymryd i gyflawni'r rhain, yr aelod Cabinet atebol a'r mesurau a ddefnyddir i olrhain cynnydd.

Eiliwyd gan y Cynghorydd Sirol Ben Callard, a ychwanegodd y byddai canolbwyntio ar deithio llesol, cerdded a beicio yn help mawr yn ei ward yn Llan-ffwyst a Gofilon.

Croesawodd Arweinydd yr Wrthblaid y ddogfen ddiwygiedig gan ystyried ei bod yn mynd i'r cyfeiriad cywir ond yn dal heb sylwedd. Canmolodd yr adran ar gefnogi pobl o Wcráin ac roedd yn falch o'r cyfraniad sylweddol y mae Sir Fynwy wedi'i wneud. Amlygodd y Cynghorydd Sirol John nifer o feysydd sy'n peri pryder o fewn y cynllun.

Cymeradwyodd y Cynghorydd Sirol Catherine Fookes, Aelod y Cabinet dros Gydraddoldeb ac Ymgysylltu'r cynllun gan ddweud y bydd llawer o'r camau gweithredu yn cefnogi lleihau anghydraddoldeb.

Roedd rhwystredigaeth ynghylch diffyg gwybodaeth am y gweithlu addysg a'r diffyg gweledigaeth ar ddarpariaeth blynyddoedd cynnar.

Roedd siom ynglŷn â'r diffyg camau gweithredu diriaethol yn ardal Glannau Hafren.

Credwyd y gallai gormod o fanylion fod yn annymunol, ond byddai sôn syml am leoedd yn cynnwys anghysondebau ac efallai y bydd trigolion yn teimlo eu bod wedi'u cynnwys.

Ar ôl cael ei roi mewn pleidlais wedi'i gofnodi, penderfynodd y Cyngor wrthod yr argymhellion:

Bod y Cyngor hwnnw'n cymeradwyo'r Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol.

Mae'r Cyngor hwnnw yn mabwysiadu'r chwe nod yn y cynllun fel Amcanion Llesiant y Cyngor yn unol â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Cyngor Sir held
at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm**

Bod y Cyngor yn derbyn y mesurau a'r targedau dros dro sy'n ymddangos fel atodiad i'r Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol ac yn cytuno y bydd unrhyw newidiadau iddynt, sy'n ofynnol o ganlyniad i gymeradwyo cyllideb 2023-24, ar gael i aelodau yn y chwarter cyntaf ar gyfer 2023-24.

8. DYDDIADUR CYFARFODYDD AR GYFER 2023/24

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet dros Gydraddoldeb ac Ymgysylltu, y Cynghorydd Sirol Angela Sandles yr adroddiad i'r Cyngor gymeradwyo dyddiadur cyfarfodydd ar gyfer 2023/2024.

Anogwyd yr Aelodau i ymateb i arolwg a gyhoeddwyd drwy'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.

Gwnaed awgrym bod dyddiad y Cyngor Llawn ar gyfer cymeradwyo cyllideb yn 2024 yn cael ei ddiwygio a'i gyflwyno.

Nodwyd y byddai cyfarfodydd Craffu Perfformiad a Throsolwg yn cael eu cynnal ar ddydd Mawrth, a byddai'r dyddiadur yn cael ei ddiwygio.

Ar ôl cael ei roi i bleidlais penderfynodd y Cyngor dderbyn yr argymhelliad:

I gymeradwyo'r dyddiadur cyfarfodydd ar gyfer 2023/2024.

9. Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy - Enw Ysgol y Fenni 3-19

Cyflwynodd y Cynghorydd Sirol Martyn Groucutt, yr Aelod Cabinet dros Addysg yr adroddiad i ganiatáu i'r Cyngor gytuno ar enw'r Ysgol 3-19 newydd yn y Fenni sy'n cael ei hadeiladu ar hyn o bryd ar Safle Ysgol Brenin Harri'r VIII.

Ar ôl cael ei roi i bleidlais penderfynodd y Cyngor dderbyn yr argymhelliad i'r ysgol gael ei henwi'n Ysgol 3-19 Brenin Harri'r VIII

10. PENODIADAU

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet dros Gydraddoldeb ac Ymgysylltu, y Cynghorydd Sirol Angela Sandles, yr adroddiad i geisio cadarnhad neu benodiad y Cyngor ar gyfer Pwyllgorau, rolau a chyrrff allanol y Cyngor.

Roedd y Cynghorydd Sirol Ian Chandler yn falch iawn o gael ei enwebu a rhannodd brofiadau personol gyda'r Cyngor.

*Gadawodd y Cynghorydd Sirol Tomos Davies y cyfarfod am 18:49
Gadawodd y Cynghorydd Sirol Tony Easson y cyfarfod am 19:18*

Cafwyd sylwadau ynghylch cydraddoldeb o ran cynrychiolaeth o'r holl grwpiau gwarchoddedig.

Roedd pryder nad oedd y broses briodol wedi'i dilyn ac y dylid bod wedi galw am enwebiadau drwy bob grŵp.

Credwyd bod y penodiad yn gynhwysol a gellid mynd i'r afael ag unrhyw angen am hyrwyddwyr mewn meysydd eraill yn y dyfodol.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Cyngor Sir held
at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm**

Ar ôl cael ei roi i bleidlais penderfynodd y Cyngor dderbyn yr argymhellion:

Penodir y Cyngorwyr Sirol Armand Watts a Penny Jones i'r swyddogaeth graffu ranbarthol ar gyfer Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwent (y BGC)

Y Cyngorydd Sirol Ian Chandler yn cael ei gadarnhau fel Pencampwr LHDCR+ Cyngor Sir Fynwy

Mr Richard Stow i gael ei benodi i wasanaethu am gyfnod pellach o bedair blynedd fel Aelod Annibynnol o Bwyllgor Safonau Cyngor Sir Fynwy

Mr Rhodri Guest i gael ei benodi i Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cyngor Sir Fynwy.

11. CYNLLUN GOSTYNGIADAU'R DRETH GYNGOR 2023/24

Cyflwynodd y Cyngorydd Sirol Rachel Garrick, yr Aelod Cabinet dros Adnoddau yr adroddiad i hysbysu am y trefniadau ar gyfer gweithredu'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ac i gael cymeradwyaeth ar gyfer 2023/24. Gofynnwyd i'r Cyngor gytuno i fabwysiadu'r diwygiadau i'r Rheoliadau, a gynigiwyd gan Lywodraeth Cymru, fel y manylwyd arnynt ym mhwynt 3.7, a chadarnhau y bydd gwelliannau uwchraddio blynyddol yn cael eu gwneud bob blwyddyn heb ofyniad i fabwysiadu'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor gyfan.

Atgoffodd yr Aelod Cabinet y Cyngor, pe na bai'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn cael ei gymeradwyo, byddai cynllun diodyn yn cael ei osod ar y Cyngor o dan reoliadau LIC.

O ran cynghori preswylwyr ar y meini prawf cymhwysedd ar gyfer budd-daliadau ariannol, byddai gwybodaeth yn cael ei cheisio a'i rhannu i'r Aelodau yn dilyn y cyfarfod.

Cadarnhawyd bod cyfraddau rhatach i'r rhai sy'n cynnal teuluoedd Wcreinaidd wedi'u cynnwys yng nghyfrifiadau'r Dreth Gyngor.

Ar ôl cael ei roi i bleidlais penderfynodd y Cyngor dderbyn yr argymhellion:

Nodi gwneud Rheoliadau Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor a Gofynion Rhagnodedig (Cymru) ("y Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig") 2013 gan Lywodraeth Cymru ar 26 Tachwedd 2013.

Mabwysiadu'r darpariaethau yn y Rheoliadau uchod ("y Rheoliadau Gofynion Rhagnodedig") ac unrhyw 'reoliadau uwchraddio blynyddol' mewn perthynas â'i Gynllun ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24 gan gynnwys yr elfennau dewisol a gymeradwywyd yn flaenorol fel cynllun lleol y Cyngor o 1 Ebrill 2022.

12. Cwestiynau'r Aelodau:

13. O'r Cyngorydd Sirol Ian Chandler i'r Cyngorydd Sirol Paul Griffiths, Aelod Cabinet dros Economi Gynaliadwy

Dywedodd adroddiad Cyngor Sir Fynwy i'r Pwyllgor Craffu Lle ym mis Tachwedd fod ward Llandeilo Gresynni yn y 10% gwaethaf o ardaloedd yn y DU gyfan pan mae'n dod at lawer o fesurau cysylltedd band eang. Nid yw dros 12% o'i haelwydydd yn gallu cael unrhyw fand eang o safon (o'i gymharu â 0.3% ar gyfer y DU, 0.8% i Gymru a 2.5% yn Sir Fynwy). Mae llai na hanner y cartrefi yn gallu cael Band Eang Cyflym lawn (dros 30Mbs), o'i gymharu â 76.3% i Gymru'n gyffredinol. Dim ond 15% sy'n gallu cael y cysylltedd gigabit diweddaraf, er bod gan

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

Lywodraeth y DU darged i fand eang gigabit fod ar gael ledled y DU erbyn 2030, gyda tharged o 85% erbyn 2025.

Mae diffyg mynediad at fand eang o safon yn cael effaith niweidiol ddifrifol ar ffermydd, llety twristaidd a busnesau gwledig eraill, yn ogystal â chyfyngu ar gyfleoedd i drigolion cefn gwlad weithio o gartref. Mae ein heconomi wledig a bywyd cymunedol yn dioddef o'r herwydd.

Gan fod Cysylltedd Band Eang yn rhan o bortffolio'r cabinet, pa gamau y bydd y Cyngorydd Griffiths yn eu cymryd (a phryd fydd yn eu cymryd) i sicrhau bod pob preswlydd a busnes yn ward Llandeilo Gresynni yn gallu cael band eang cyflym iawn a chyflymder Gigabit cyn gynted â phosibl?

Diolchodd yr Aelod Cabinet i'r Cyngorydd Chandler am y cwestiwn ac eglurodd fod adroddiad wedi mynd i Bwyllgor Craffu Lle yn ddiweddar a oedd yn darparu tystiolaeth bod llawer wedi gwella yn Sir Fynwy yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Mae hyn o ganlyniad i waith caled swyddogion a'r ffaith bod hyn yn flaenoriaeth gyffredin gyda'r gweinyddiaethau presennol a chyn-weinyddiaeth.

Mae'r data diweddaraf yn dangos nad oes gan tua 80% o adeiladau fand eang o 30 megabeit, ac mae hyn hanner ffigwr 2019 ac yn arwain at gymharu'n dda â gweddill Cymru. Deallwyd na fyddai hyn o gysur i'r rhai sy'n parhau i fod â chysylltiad gwael.

Pan fydd Aelodau'r Ward, gan weithio gyda'u preswylwyr, yn nodi bylchau, dylid cyfleu hyn i swyddogion, gan ganiatáu cyswllt â darparwyr i geisio cysylltiadau gwell.

Mae safonau a thechnoleg yn newid, a diolchodd yr Aelod Cabinet i'r Cyngorydd Chandler am ymuno ag ef mewn cyfarfod gyda Broadway, sy'n ehangu eu darpariaeth yng nghefn gwlad Sir Fynwy drwy ddarparu ffibr i'r drws. Roedd Broadway yn hyderus y gallent gyrraedd y safleoedd mwyaf ynysig, ond bydd angen i ni brofi hyn yn ymarferol.

Fel mater atodol gofynnodd y Cyngorydd Sirol Chandler am ymrwymiad y byddai craffu'n fanwl ar y gwaith o gyflwyno'r gwaith, yn enwedig yn yr ardaloedd gwledig lle nad oes modd cynnal datrysiadau masnachol, ac i sicrhau nad yw trigolion yn ei ward yn Llandeilo Gresynni, a phob rhan wledig o'r Sir yn colli allan ac yn cael eu datgysylltu.

Ymatebodd yr Aelod Cabinet fod y darparwr yn uchelgeisiol ac yn rhoi rhagamcanion cadarnhaol ond ei fod yn dibynnu ar bob Aelod i ddod o hyd i dystiolaeth o ble mae ac nad yw'n gweithio.

14. O'r Cyngorydd Sirol Emma Bryn i'r Cyngorydd Sirol Catrin Maby, Aelod Cabinet dros Newid yn yr Hinsawdd a'r Amgylchedd

Rwy'n siarad ar ran trigolion ward Wyesham sy'n dibynnu'n helaeth ar Bont Gwy er mwyn cael mynediad i'r byd tu hwnt, waeth beth fo'u dull teithio. Bu'n rhaid i breswylwyr wynebu wyneb ffordd sydd wedi dirywio'n ddifrifol ar y bont am gyfnod hir, gydag atebion cyflym yn para ychydig o amser, a'r tarmac meddal yn gwrthio'n gyflym ar y palmentydd gan achosi problemau i gerddwyr, beicwyr a gyrwyr fel ei gilydd.

Rwy'n deall bod gwaith i wella'r bont ar y gweill ond rydym yn gofyn am sicrwydd y bydd gwelliannau'n digwydd yn y flwyddyn ariannol nesaf, ac rwy'n edrych atoch i roi rhywfaint o dawelwch meddwl i'r gymuned drwy ddarparu graddfa amser i ni ar gyfer y gwaith hwn.

Diolchodd yr Aelod Cabinet i'r Cyngorydd Sirol Bryn am godi'r mater pwysig a thynnu sylw at ddilyniant y cynlluniau ar gyfer y bont deithio llesol newydd ar draws Afon Gwy, ac mae cais

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Cyngor Sir held at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm

cynllunio bellach wedi'i gyflwyno. Yn amodol ar gael caniatâd a chyllid, y gobaith oedd y byddai'r gwaith adeiladu yn dechrau yn 2024/25. Nid yw'r gwelliant pwysig hwn i deithio llesol yn Nhrefynwy yn amharu ar yr angen i sicrhau bod hen Bont Gwy yn addas i'w defnyddio. Yn dilyn trafodaethau gyda swyddogion, deallwyd bod cyflwr y briffordd dros y bont wedi bod yn bryder hir i'r Cyngor ond roedd y gwaith gwella wedi bod ar stop tra'n trwsio strwythur y bwâu rheilffordd a'r prif bibellau cyfleustodau. Mae'r gwaith hwn bellach wedi'i gwblhau ac mae paratodau i ail-wynebu'r briffordd yn cael eu gwneud. Gwnaed gwaith dros dro yn ystod y flwyddyn ddiwethaf i gynnal diogelwch tra bod y rhaglen ailwynebu wedi'i threfnu a'i dylunio.

Mae tîm y Priffyrdd bellach wrthi'n paratoi'r contract ar gyfer gwaith i samplu'r deunydd presennol ar y ffyrdd i gynorthwyo gyda'r dyluniad a'r fanyleb ar gyfer y gwaith adnewyddu. Ar ôl ei gwblhau, bydd peirianwyr yn gwahodd tendrau ar gyfer y gwaith gyda dyddiad dechrau disgwylidig yn Haf 2023. Bydd y gwaith yn tarfu, ac efallai y bydd angen cau'r ffordd am gyfnod byr.

Fel mater atodol gofynnodd y Cynghorydd Sirol Bryn am gael y wybodaeth ddiweddaraf am unrhyw ddatblygiadau neu newidiadau i'r amserlen.

15. O'r Cynghorydd Sirol Fay Bromfield i'r Cynghorydd Sirol Martyn Groucutt, Aelod Cabinet dros Addysg:

A fyddai'r Aelod Cabinet yn esbonio pam nad yw'r adolygiad o ddalgylchoedd ysgolion cynradd a addawyd ar gyfer Hydref 2022 wedi dechrau eto?

Diolchodd yr Aelod Cabinet i'r Cynghorydd Bromfield ac eglurodd fod y tymor diwethaf wedi bod yn gyfnod o brysurdeb i'r tîm derbyn gyda darnau allweddol o waith presennol ynghylch ehangu darpariaeth cyfrwng Cymraeg a'r datblygiadau yn ardal Cil-y-coed. Eglurodd ei fod yn ymwybodol o'r angen i adolygu'r dalgylchoedd cynradd, y rhesymau yw'r anghysonderau sy'n bodoli yn y dalgylchoedd presennol, a dyfodiad posibl ystyriaethau newydd oherwydd y CDLI.

Bydd swyddogion yn cynnal adolygiad llawn o ddalgylchoedd ysgolion cynradd presennol a fydd yn cynnwys ardaloedd ysgolion Tredynog, Llanhenwg, Llansoar a Llanybi. Mae'r Cod Derbyn i Ysgolion yn nodi bod yn rhaid i bob awdurdod lleol ymgynghori ar eu trefniadau derbyn rhwng 1^{af} Medi a'r 1^{af} Mawrth ac mae'n rhaid ei osod erbyn 15^{fed} Ebrill. Mae'r ymgynghoriad ar drefniadau derbyn 2024-25 wedi dechrau. Ni fydd modd cynnal yr adolygiad o ddalgylchoedd ysgolion cynradd tan ar ôl 1^{af} Medi 2023 ar gyfer y flwyddyn academaidd 2025-26.

Mae materion ym mhentref Llandenni wedi cael eu nodi fel ardal sydd angen sylw brys ac mae ymgynghori ar newidiadau arfaethedig wedi dechrau o fewn y ffin hon.

Datblygwyd amserlen ar gyfer yr adolygiad a'r gobaith oedd y byddai'r Aelodau'n ymgysylltu â swyddogion yn y broses honno:

- Cyfarfodydd gydag Aelodau Lleol – Mehefin/Gorffennaf 2023
- Adroddiad i'r Cabinet sy'n ceisio cymeradwyaeth i ymgynghori ar newidiadau arfaethedig – Medi 2023
- Ymgynghoriad – Hydref/Tachwedd 2023
- Adroddiad i'r Cabinet gyda'r canlyniadau – Ionawr 2024
- Penderfynu ar drefniadau derbyn - erbyn Ebrill 2024
- Hysbysir ymgynghoreion yn ysgrifenedig erbyn diwedd Ebrill 2024
- Newidiadau a weithredir o 1^{af} Medi 2025

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Cyngor Sir held
at Council Chamber - Council Chamber on Dydd Iau, 19eg Ionawr, 2023 at 2.00 pm**

16. O'r Cynghorydd Sirol Louise Brown i'r Cynghorydd Sirol Paul Griffiths, y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Economi Gynaliadwy.

A fyddai'r Dirprwy Arweinydd yn rhoi ymrwymiad i flaenoriaethu buddsoddi mewn seilwaith allweddol yn ardal Cas-gwent cyn cyflawni'r CDLIA, gan gynnwys gwelliannau i gylchfan Highbeech a'r M48, cynlluniau teithio llesol a ffordd osgoi Cas-gwent?

Ymatebodd yr Aelod Cabinet bod y Dirprwy Weinidog Trafnidiaeth wedi cysylltu i ofyn am astudiaeth bellach ar Gylchfan Highbeech. Ar ddiwedd y mis byddai cyfarfod gyda'r Gweinidog Newid yn yr Hinsawdd pryd y byddai'r cwestiwn yn cael ei godi eto.

O ran y cysylltiad â'r M48, roedd yr Aelod Cabinet o'r farn ei bod yn hanfodol i gynlluniau datblygu ar gyfer de'r sir. Roedd y Dirprwy Weinidog wedi dweud y byddai'n cael ei ystyried yn unig yn sgil casgliadau'r adolygiad ffyrdd. Mae'r Aelod Cabinet am i hyn fod yn rhan o'n cynllun trafndiaeth a byddai'n parhau i godi ei bwysigrwydd ar bob cyfle gyda LIC.

Mae Ffordd Osgoi Cas-gwent yn un o amcanion digyfnewid y Cyngor ac yn fater i Lywodraeth y DU yn bennaf. Codwyd y mater mewn cyfarfod gydag Arweinydd Cyngor Sir Gaerloyw, a chyfarfod gydag Ysgrifennydd Gwladol Cymru, ac roedd llythyr wedi'i ysgrifennu at yr Ysgrifennydd Gwladol dros Drafndiaeth. Ni chafwyd unrhyw arwydd o unrhyw amserlenni ar gyfer penderfyniad neu weithred.

Fel mater atodol gofynnodd y Cynghorydd Sirol Brown i'r holl ohebiaeth rhwng y Cyngor a Gweinidogion Cymru gael eu cynnwys o fewn y dystiolaeth sydd ar gael i'r cyhoedd ar gyfer y CDLI. Cytunodd yr Aelod Cabinet i wneud hynny.

17. Cyfarfod nesaf 9fed Mawrth 2023

Nodwyd.

The meeting ended at 8.10 pm